

**СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
ФАКУЛТЕТ ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВИ КОМУНИКАЦИИ
КАТЕДРА “ИСТОРИЯ И ТЕОРИЯ НА ЖУРНАЛИСТИКАТА”**

С Т А Н О В И Щ Е

от ПРОФ. Д.С.Н. ДИМИТЪР БЕЛКОВ ДИМИТРОВ
Катедра “Публична администрация”, ФФ при СУ “Св. Кл. Охридски”

Относно: защита на дисертационен труд на тема: **“КАЧЕСТВЕНА ЖУРНАЛИСТИКА В ЕПОХАТА НА ИНТЕРНЕТ: ИНОВАЦИИ В БИЗНЕС МОДЕЛА НА КАЧЕСТВЕНИЯ ВЕСТНИК”**

- Дисертационният труд е за присъждане на ОНС “доктор” по 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – Икономическа журналистика).
- Дисертационният труд е разработен от ИВАН ХРИСТОВ МИХАЛЕВ - докторант в катедра История и теория на журналистиката, с научен ръководител: проф. д.с.н. Петранка Филева.

Дата на представяне: *03.09.2011 г.*

I. ОБЩИ СВЕДЕНИЯ ЗА ДИСЕРТАЦИЯТА

Дисертационният труд е разработен в обем от 250 стандартни страници. Съдържанието на труда е разпределено в три глави, като първите две имат определено теоретичен характер, а в третата глава са обобщени резултатите от допитването до три вида групи респонденти и е представен интегриран бизнес модел на качествен вестник в епохата на Интернет. Избраната тема на дисертацията е актуална, а изложението в нея отговаря на необходимите методологически и методически изисквания, свързани с написването на подобен труд. Използваната литература е цитирана коректно, а емпиричният материал е поднесен със съответните пояснения за характера и надеждността на съответните методи на изследване и използваните източници на информация.

II. ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ И ПРИНОСИ В ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЯ

1. Трябва да отбележа, че докторантът коректно представя съдържанието на дисертацията в предложения автореферат. На лице е пълно съответствие между представените приноси в автореферата.

2. Обоснована е научната новост на направената от докторанта разработка в областта на теорията на журналистиката и медиите. Поставен е на задълбочено изследване един от най-важните проблеми на журналистиката, а именно – качеството на журналистиката. Приложен е интегративен подход, който дава възможност направеното в дисертацията да се определи като интердисциплинарно изследване. В подкрепа на тази теза е и фактът, че докторантът успешно използва статистически, социологически, икономически и други методи на изследване и анализ.

3. На лице е силна връзка между теоретичния анализ и практическата приложимост на резултатите от него. Предложеният и интегриран бизнес модел на качествен вестник се отличава с възможности за широка практическа приложимост.

4. Определена научна тежест има защитената в първа глава теза, че “доверието на аудиторията остава неоспорима константа за качествената журналистика”. По-нататък докторантът защитава тази теза и с анализ на емпирични данни, особено когато разкрива предимствата и недостатъците на отделните модели. Направеният анализ и изводи, свързани с използването на “Бизнес модел на качествен вестник” (гл. II), позволява да се разкрие “архитектурата на създаването на стойност, т. е. как се генерализира ползата от клиенти”. Особено значение за целите на дисертационния труд има направеният от докторанта анализ на “модела на финансиране” като важна част от бизнес модела. В условията на рискова пазарна среда често бизнес моделът на вестниците е дебалансиран и неустойчив, уязвим от влиянието на определена група макрофактори. Например, ако държавата, икономиката е в рецесия и съответният модел на вестник ще понесе негативни последици.

5. Изводът, който прави дисертантът в глава трета, а именно, че “емпиричното проучване потвърждава основните научни коментари” е правомерен. Той се допълва и с направения сравнителен анализ на отговорите на отделните групи изследвани лица на въпроса: “Какво е за Вас качествена журналистика?” (с. 19 в автореферата). Изследваните журналисти и читатели имат пълен консенсус, наред с установените различия в мненията, че “качествената журналистика трябва да надхвърля простите факти и да предлага нещо повече – анализ и прогнози за бъдещето”.

6. Анализът и направените изводи, свързани с Интернет като среда за иновации, са научно обосновани и коректни. Последователно се проследяват и анализират връзките между иновации и ползи за читателите, иновации и ползи за рекламодателите, а така също и иновациите в архитектурата на производството и разпространението. Тук е направен конкретен анализ на възможностите на отделни модели. Особено значение за научния характер на дисертацията е направеният анализ, проследяващ връзката между модела на “обърната пирамида” и модела “диамант” на новината (вж. гл. III, с. 179-182).

7. Направените общи изводи и заключения в дисертацията са представени коректно и в автореферата. Макар и скромно, но в съответствие със съдържанието на дисертацията са представени три приноса на докторанта. Без да оспорвам техния научен характер ще отбележа само, че бих ги отнесъл към раздела “допълване, доразвиване на научна теория” и особено третият извод към раздела “връзка с практиката”, т. е. възможности за практическа приложимост.

III. БЕЛЕЖКИ И ВЪПРОСИ КЪМ ДОКТОРАНТА

1. Въпреки че са посочени поименно лицата от различните групи, участвали в изследването, е необходимо повече информация за методическите условия, свързани с нейната валидност. Известен е фактът, че дълбочинните интервюта имат методически ограничения,

особено когато става дума за харатктера на събраната с тях информация – прадставителност, валидност.

2. Когато се представят резултати от емпирично изследване с основен метод на регистрация “дълбинно интервю” съществува определен риск, някой от вестниците, посочени като качествени, независимо от посочените критерии, да бъде подведен – все пак става дума за посочени (15 пъти) в. “Капитал”, в. “Дневник”. Останалите като в. “24 часа” и в. “Труд” ще оспорят критериите и ниската степен на посочванията, като се позоват вероятно на ограничените методически възможности на изследването.

IV. КОНКРЕТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

1. Независимо от посочените критични бележки и въпроси, като оценявам научните достойнства и приноси на досертанта, предлагам на членовете на уважаваното от мен жури да гласуват за присъждане на докторанта Иван Михалев исканата от него ОНС “доктор” по 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – Икономическа журналистика).

Подпис:

(проф. д.с.н. Д. Димитров)